

*Social- Bolig og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K*

22. marts 2024

Høring over udkast til lovforslag om lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om opkrævning af underholdsbidrag og forskellige andre love (Ændringer af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten og om forældelse af underholdsbidrag m.v.)

Selveje Danmark og Dansk Erhverv modtog d. 27. februar høring over ændringer af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten og om forældelse af underholdsbidrag m.v. Selveje Danmark og Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar.

1. Proces for udarbejdelse af lovforslaget

Indledningsvist vil Selveje Danmark og Dansk Erhverv gerne benytte lejligheden til at knytte nogle ord på processen for udarbejdelsen af nærværende lovforslag, som har været meget kritisabel.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv mener ikke, at aktører og interessenter på området i tilstrækkeligt omfang har fået mulighed for at komme med deres perspektiver, bekymringer og forslag i forbindelse med revisionen af magtanvendelsesreglerne. Processen har derimod været kendetegnet af lukkethed og manglende inddragelse, hvilket også afspejles i dele af lovforslaget, som ikke i tilstrækkelig grad afspejler faktiske behov og ønsker fra medarbejdere, borgere, som omfattes af magtanvendelsesreglerne, og deres pårørende.

2. Det specialiserede socialområde

Selveje Danmark og Dansk Erhverv bemærker, at lovforslaget sendes i høring på et tidspunkt, hvor der i forvejen kører en række parallelle politiske spor på det specialiserede socialområde med fokus på at håndtere de stigende udgifter på området. I en årrække har kommunerne og KL

desuden gjort opmærksom på behovet for, at det specialiserede socialområde gøres økonomisk styrbar. Selveje Danmark og Dansk Erhverv mener ikke, at man kan se lovforslaget uafhængig af denne kontekst.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv finder det meget uhensigtsmæssigt, at revisionen af magtanvendelsesreglerne bliver et element i kommunernes ønske om at styre udgifterne på det specialiserede socialområde. Anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten må alene ske for at sikre personens omsorg, værdighed og tryghed eller tilgodese hensynet til fællesskabet på bo- eller dagtilbuddet. Helt grundlæggende mener Selveje Danmark og Dansk Erhverv derfor ikke, at økonomiske hensyn må eller bør udgøre et væsentligt hensyn i revisionen af magtanvendelsesreglerne, men at faglige og saglige argumenter bør have forrang.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv noterer, at lovforslagets økonomiske konsekvenser for det offentlige er under udarbejdelse. Selveje Danmark og Dansk Erhverv ser gerne, at ministeriet redegør for de mulige økonomiske besparelser, som lovforslagets forskellige initiativer vurderes at afstedkomme.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv vil derudover gerne understrege behovet for, at der i forlængelse af nærværende lovforslag er politisk fokus på at skabe de nødvendige forudsætninger og rammer for, at magtanvendelsesindgreb ikke sker som erstatning eller på grund af knappe personaleressourcer eller i fraværet af de rette kompetencer på tilbuddene.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- en revision af socialtilsynet, som understøtter kvalitet og faglighed på tilbuddet. Socialtilsynet bør foretage en faglig vurdering af brugen af magtanvendelse, herunder om den er uforholdsmæssig sammenholdt med persongruppens behov, kompleksitet mv. Tilsynsførende bør have et skærpet fokus på, om der er mønstre i brugen, som giver anledning til dialog om tilbuddets forebyggelsesindsats.
- en specialeplanlægning på det specialiserede socialområde, sammenkoblet med en styrket kommunal visitation og opfølgning, der understøtter, at borgere modtager en indsats, der imødegår deres behov.
- en større gennemsigtighed i økonomien på socialområdet, så det bliver muligt at sammenligne pris, kvalitet og indsats på tværs af tilbud – uanset om ejerformen er privat, kommunal, regional eller selvejende.

3. Generelle bemærkninger til lovforslaget

3.1 Magtanvendelse skal være en undtagelse

For Selveje Danmark og Dansk Erhverv er det helt afgørende, at magtanvendelse er og skal være en undtagelse. Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten må aldrig stå i stedet for en socialpædagogisk faglighed eller indsats. Det noteres, at det i lovbemærkningerne præciseres, at det forsat skal gælde, at magt først kan anvendes, når det har vist sig umuligt at løse den pågældende situation med en socialpædagogisk indsats.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- at det præciseres i lovbestemmelserne – ikke kun i lovbemærkningerne – at magtanvendelse først kan anvendes, når det har vist sig umuligt at løse den pågældende situation med en socialpædagogisk indsats.

3.2 Behov for praksisnær vejledning

Selveje Danmark og Dansk Erhverv vil gerne understrege behovet for, at magtanvendelsesreglerne er tydelige og gennemskuelige i forhold til, hvilke regler der gælder for hvilke persongrupper, tilbud og indsatser. Det styrker borgernes retssikkerhed og sikrer tryghed på arbejdspladsen.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv bemærker, at magtanvendelsesreglerne kan gælde for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, herunder personer med demens, der får personlig og praktisk hjælp eller socialpædagogisk bistand m.v. efter servicelovens §§ 83-87, behandling efter servicelovens §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104, og som ikke samtykker i det pågældende indgreb. Ligesom bestemmelser vil kunne anvendes i bo- og dagtilbud, for eksempel midlertidige boformer efter servicelovens § 107, længerevarende boformer efter servicelovens § 108, almene plejeboliger efter almenboliglovens § 5, stk. 2, plejehjem og lignende efter servicelovens § 192, friplejeboliger efter friplejeboligloven og tilsvarende boformer, hvor hjælpen udgår fra servicearealer, og der er fast tilknyttet personale. Dertil bemærkes, at der i praksis er forskel på måden borgeren bor på, alt efter om det er et botilbud efter § 107 og § 108 eller om borgeren for eksempel har egen lejekontrakt. Det bør fremgå tydeligt af lovbemærkningerne, hvordan de foreslåede magtanvendelsesregler foreslås anvendt i borgerens egen bolig.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

at ministeriet uddyber lovændringerne med en praksisnær vejledning, hvor der tages højde for de forskellige persongrupper og tilbud, der er omfattet af magtanvendelsesreglerne. Selveje

Danmark og Dansk Erhvervs medlemmer bidrager meget gerne med praksisnære eksempler. [3.3 Bestemmelser i voksenansvarsloven: Uoverensstemmelse med anden lovgivning](#)

Selveje Danmark og Dansk Erhverv noterer, at de foreslåede ændringer i voksenansvarslovens regler om magtanvendelse kan risikere at konflikte med det børnesyn, som Barnets Lov repræsenterer, hvor børn og unges inddragelsesmuligheder og stemme styrkes.

Barnet eller den unge samt forældremyndighedsindehaverne skal efter gældende ret oplyses om deres rettigheder i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, herunder klageadgangen, jf. § 23, stk. 2 og 3 i bekendtgørelsen af voksenansvarsloven.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv bemærker, at børn og unge i dag navigerer i et komplekst klagesystem. Derfor bør der igangsættes yderligere initiativer, så det tydeliggøres for barnet eller den unge og forældre-myndighedsindehaverne, hvilke rettigheder de har i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, herunder hvad klagereglerne er, samt hvem barnet eller den unge skal klage til. Selveje Danmark og Dansk Erhverv mener, at det er afgørende, at barnet eller den unge får reel mulighed for at klage, når de har været udsat for såvel planlagt som uplanlagt magtanvendelse eller andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- at det præciseres, hvordan barnets eller den unges synspunkter og perspektiver inddrages i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.
- at det tydeliggøres gennem vejledningsmateriale el.lign. målrettet barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne, hvilke rettigheder de har i relation til magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

3.4 Implementering og evaluering af nye magtanvendelsesregler

Selveje Danmark og Dansk Erhverv noterer, at det af lovbemærkningerne fremgår, at lovforslagets implementerings-konsekvenser er under udarbejdelse.

I evalueringen af magtanvendelsesreglerne (Rambøll Management Consulting for Social- og Boligstyrelsen, 2023) fremgår det, at knap en tredjedel af medarbejderne gav udtryk for, at der kan være tvivl til stede, når reglerne skal anvendes i praksis. Tvivlen opstår særligt, når man som medarbejder for eksempel skal balancere mellem omsorgspligten og borgerens selvbestemmelsesret i hygiejnesituationer. Eller når for eksempel sundhedslov og arbejdsmiljølov trækker i forskellig retning.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv forudser, at de ændringer, der lægges op til med gældende lovforslag, i høj grad kan medføre de samme tvivlsspørgsmål i praksis – særligt eftersom flere af de foreslåede ændringer giver medarbejderne mere vidtgående beføjelser.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- et todelt implementeringsfokus: Dels et fokus på personalet, der skal anvende reglerne, dels et fokus på de kommunale sagsbehandlere og det nye Nævn, jf. § 130 a, der skal træffe afgørelse efter de nye bestemmelser.
- at der foretages en evaluering af magtanvendelsesreglerne i 2027, der ligesom evalueringen fra 2023 har fokus på i hvilket omfang, de reviderede regler for magtanvendelse er implementeret, samt om de nye regler opfylder deres formål.

4. Specifikke bemærkninger til bestemmelser i serviceloven

4.1 § 123, stk. 2 – husorden

Jf. lovforslagets § 123, stk. 2 foreslås det at tydeliggøre, at udarbejdelse af husordner sker af hensyn til fællesskabet. Ligesom det fremgår, at beboere og brugere i bo- eller dagtilbuddet og deres pårørende skal inddrages i arbejdet med udarbejdelse af husordenen.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv bemærker, at det i lovforslagets bemærkninger præciseres, at bo- og dagtilbud med udsatte beboere og brugere, der har sociale problemstillinger af forskellig karakter og kompleksitet, men som er habile og i stand til at give udtryk for egne holdninger og ønsker, ikke er omfattet af servicelovens § 123.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- at det præciseres, hvad der forstås med 'inddragelse', herunder hvor ofte husordenen skal revideres ved tilflytning af nye beboere, samt hvilke sanktionsmuligheder der knyttes til husordenen.
- at det præciseres, hvordan samtlige beboere på et tilbud kan klassificeres som henholdsvis habile eller ikke habile.

4.1 Registrering og indberetning af indgreb og orientering af pårørende mv.

Lovforslagets foreslåede ændring af § 135 a, stk. 1, 1. pkt. tydeliggør, at alle indgreb efter lovforslagets §§ 124 c, 124 d, 129-129 b, § 136 a, stk. 1, og §§ 136 c og 136 f vil skulle registreres hver gang af det personale, som har foretaget indgrebet, og at alle indgreb efter den foreslåede nye § 128 h, stk. 4, også vil være omfattet af dette krav. En række forhåndsgodkendte indgreb

efter øvrige bestemmelser og lovforslagets nye §§ 128 d, 128 e, 128 f, 128 g og 128 i undtages fra at skulle registreres hver gang, at indgrebet foretages.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv noterer, at social- og boligministeren dermed får bemyndigelse til at kunne fastsætte regler om, at ikke alle konkrete indgreb skal registreres ved personalets anvendelse af for eksempel stofselser, tryghedsskabende velfærdsteknologi, forhåndsgodkendt kortvarig fastholdelse i personlige hygiejne-situationer mv. Ligesom social- og boligministeren vil kunne fastsætte regler om, at kommunale afgørelser om forhåndsgodkendelser vil kunne være tidsubegrænset, når visse særlige betingelser er opfyldt.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv s medlemmer erfarer, at de nuværende regler om registrering og indberetning af forhåndsgodkendte indgreb i selvbestemmelsesretten kan være meget tidskrævende og tage tid væk fra den socialpædagogiske indsats. Selveje Danmark og Dansk Erhverv støtter derfor op om hensigten i lovbemærkningerne, hvor det fremgår, at magtanvendelsesbekendtgørelsen vil blive ændret, så den vil indeholde krav om, at relevant personale og personaleleder sammen vil skulle udarbejde én samlet registrering. Registreringen vil skulle udarbejdes efter en nærmere afgrænset tidsperiode og indeholde et kvalificeret skøn over, hvor mange gange det forhåndsgodkendte indgreb har været anvendt over for den pågældende borger inden for dette tidsrum.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv mener, i tråd med lovbemærkningerne, at registrering og indberetning skal bidrage til refleksion hos personalet over brugen af magtanvendelse, som kan understøtte faglig læring og bidrage til forebyggelse af magtanvendelser. Selveje Danmark og Dansk Erhverv ser derfor positivt på de foreslåede lovændringer.

4.2 § 128 a – tryghedsskabende velfærdsteknologi

Selveje Danmark og Dansk Erhverv mener, at det er fornuftigt løbende at have fokus på, hvilke nye former for tryghedsskabende velfærdsteknologi, der kan bringes i anvendelse i praksis. Tryghedsskabende velfærdsteknologier kan understøtte borgerens værdighed, tryghed og sikkerhed, ligesom de kan være et tryghedsskabende supplement til den menneskelige pleje og omsorg.

Med det som afsæt støtter Selveje Danmark og Dansk Erhverv ikke op om den foreslåede ændring, hvor Rådet for tryghedsskabende velfærdsteknologi nedlægges og social- og boligministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvilke former for tryghedsskabende velfærdsteknologi, der kan anvendes.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv bemærker, at det i lovbemærkningerne fremgår, at social- og boligministeren vil skulle have oplysninger om anvendelse af ny teknologi og ændret anvendelse af eksisterende teknologi andetsteds fra. Selveje Danmark og Dansk Erhverv mener, at det er

nødvendigt at have en tæt inddragelse af praksisfeltet, når det besluttes, hvilke tryghedsskabende velfærdsteknologier, der kan bringes i anvendelse. Dermed sikres den rette faglige ekspertise og relevante perspektiver i forhold til velfærdsteknologiernes potentiale, samt hvordan de kan anvendes i praksis.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv er meget positive overfor, at regeringen i regi af ældreudspillet foreslår at afsætte 150 millioner kroner til en national strategi for at udbrede velfærdsteknologi i ældreplejen, samtidigt med at der skal etableres et partnerskab herom. Det undrer Selveje Danmark og Dansk Erhverv, at der foreslås en helt anden tilgang til udbredelsen af tryghedsskabende velfærdsteknologi under social- og boligministeren, særligt eftersom lovforslagets bestemmelser også gælder borgere med demens.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- at det præciseres, hvordan social- og boligministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om tryghedsskabende velfærdsteknologier afgrænses fra ældreområdet, herunder borgere med demens på plejecentre, som også er omfattet af lovforslaget.
- at relevante aktører involveres i at pege på og vurdere, hvorvidt og hvordan kommende tryghedsskabende velfærdsteknologi kan anvendes i praksis på det specialiserede socialområde.

4.3 § 128 h – kortvarig indelåsning af en beboer i egen bolig eller botilbud

Jf. lovforslagets § 128 h foreslås det, at det skal være muligt i særlige situationer at låse en beboer inde i sin egen bolig i op til ti timer i døgnet, fordelt på max to timer i dagtimerne og otte timer om natten, i op til seks måneder, når beboeren ved at forlade sin bolig udsætter sig selv eller andre for fare eller udviser en særligt truende adfærd.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv forholder sig meget kritisk til forslaget og mener, at det er et alt for invasivt indgreb i den personlige frihed (frihedsberøvelse). Derfor opfordrer Selveje Danmark og Dansk Erhverv til, at denne lovændring helt udgår af lovforslaget.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv kan være bekymrede for, at en af konsekvenserne af de øgede magtbeføjelser bliver, at det socialpædagogiske personale i mødet med borgeren i højere grad skal agere dørvagter, fremfor at yde socialfaglig- og pædagogisk omsorg og støtte. Ligesom Selveje Danmark og Dansk Erhverv er bekymrede for, at forslaget vil begrænse det helt nødvendige fokus på forebyggelse, udvikling og trivsel i en socialpædagogisk kontekst.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv vil henvise til høringssvarets indledende anbefalinger om nødvendigheden af en styrket visitation, der sikrer, at borgeren visiteres til et tilbud, der kan imødegå borgerens behov. Behovet for at benytte sig af § 128 h vil dermed være meget begrænset.

Endelig vil Selveje Danmark og Dansk Erhverv gerne bemærke, at det i dag allerede er muligt at tage mere indgribende foranstaltninger i brug med afsæt i sundhedsloven (indlæggelse på røde papirer). Det kræver dog, at der er de nødvendige ressourcer og kapacitet i den regionale psykiatri.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- at § 128 h helt udgår fra lovforslaget.

4.4 Optagelse i særlige botilbud alene med samtykke fra værge eller fremtidsfuldmægtig

Selveje Danmark og Dansk Erhverv noterer, at ministeriet foreslår følgende ændringer i henhold til flytning uden samtykke,

- at anvendelsesområdet for § 129 a udvides til at omfatte alle beboere på botilbud, der har en betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, uanset hvad der er årsagen til den nedsatte funktionsevne.
- at der indføres en ny hjemmel til, at kommunalbestyrelsen under nærmere betingelser kan træffe afgørelse om optagelse i et særligt botilbud for personer, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke, hvis optagelsen tiltrædes af den pågældendes værge eller fremtidsfuldmægtige, § 129 b.
- at afgørelser efter §§ 129, 129 a, 129 b og 136 f vil udgøre hjemmelsgrundlaget for såvel udskrivelse (om nødvendigt) fra den pågældendes aktuelle botilbud som optagelse i et bestemt botilbud.
- at Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse overfor Borgere med Handicap overtager Familieretshusets kompetence til at træffe afgørelse om optagelse i botilbud efter de omhandlede bestemmelser, jf. §§ 129, 129 a, 131, 131 a, 136 f.

Helt grundlæggende mener Selveje Danmark og Dansk Erhverv ikke, at der skal træffes beslutning om sager om flytning uden samtykke i Nævnet, da disse beslutninger ikke bør partsbelægges.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv er bekendt med, at der findes "professionelle" værgere, som bestyrer en lang række værgemål uden samtidig at have et personligt kendskab til den konkrete sag. Eftersom flytning uden samtykke er en meget indgribende foranstaltning for den enkelte borger, er det afgørende, at værgeren har det fornødne kendskab til personen, der er under værgemål. Det er ikke altid tilfældet i dag, og lovforslagets § 129 b kan således udfordre borgernes retssikkerhed. Det bekymrer Selveje Danmark og Dansk Erhverv.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv finder samtidig formuleringen ”som mangler evnen til at give informeret samtykke” meget problematisk, jf. § 129 b. Det bør præciseres, hvad der forstås med at mangle evnen til at give informeret samtykke. Selveje Danmarks og Dansk Erhvervs medlemmer, der arbejder med persongruppen, der er omfattet af reglerne, oplever, at man i de fleste tilfælde med en socialpædagogisk tilgang og kendskab til borgeren kan skabe klarhed over, om borgeren modsætter sig en beslutning om flytning. Hvis man til trods for en indikering af, at borgeren ønsker at blive i sit hjem, fortsat kan tilsidesætte det ønske, udgør det en voldsom tilsidesættelse af borgerens grundlæggende rettigheder.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv er bekendt med, at afgørelser efter bl.a. serviceloven kan påklages. I forhold til en afgørelse om flytning uden samtykke vil det være afgørende, at en klage gives opsættende virkning, i det hele formålet med klagen ellers vil kunne fortabes – flytningen er gennemført, den tidligere bolig bebos nu af en anden borger osv. For Selveje Danmark og Dansk Erhverv er det helt centralt, at lovforslaget tillægger en klage på dette område opsættende virkning. Det fremgår ikke tydeligt i lovforslaget, om den nye § 129 b er omfattet af klage med opsættende virkning.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv hæfter sig samtidig ved, at den opsættende virkning kan fraviges, men det synes ikke klart, hvad der konkret kan begrunde en sådan – i visse tilfælde nødvendig - tilsidesættelse. I lovbemærkningerne præciseres det, at Nævnet vil få mulighed for samtidig med en afgørelse om tilladelse om kortvarig indelåsning eller om optagelse i botilbud uden samtykke efter §§ 131 eller 131 a, også at træffe afgørelse om at iværksætte indelåsningen eller optagelsen straks.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- at værgers kendskab til borgere under værgemål styrkes.
- at det tydeligt præciseres, hvad der ligger i at ”mangle evnen til at give informeret samtykke”.
- at klage over flytning uden samtykke, uanset om borgeren modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke, har opsættende virkning.
- at det tydeligt præciseres, hvornår det kan fraviges, at en klage over flytning uden samtykke har opsættende virkning.

4.5 §§§ 130 a – Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse overfor Borgere med Handicap

Selveje Danmark og Dansk Erhverv bakker op om, at der etableres et nyt nævn, der skal afgøre sager om særligt indgribende magtforanstaltninger.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv er dog kritiske overfor den foreslåede medlems sammensætning i Nævnet, da det er uklart, hvilken rolle og mandat den udpegede KL-repræsentant har. Det fremgår ikke, om personen udpeges som repræsentant for et myndigheds perspektiv, eller om personen repræsenterer et leverandør perspektiv.

Derudover undrer det Selveje Danmark og Dansk Erhverv, at der i medlems sammensætningen ikke foreslås udpeget en repræsentant, som har et udsatte-perspektiv og kan bidrage med viden, når sager omhandler borgere, som har en nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 123, stk. 1, og en udsatte-problematik.

Af den foreslåede § 130 a, stk. 3. fremgår det, at der beskikkes en eller flere stedfortrædere for formanden og de to medlemmer. Selveje Danmark og Dansk Erhverv kan blive bekymret for sagsbehandlings tiden, hvis der ikke sikres flere stedfortrædere, når det betragtes som en bibeskæftigelse at sidde i Nævnet, jf. lovbemærkningerne.

Jf. tidligere bemærkninger, mener Selveje Danmark og Dansk Erhverv ikke, at der skal træffes beslutning om sager om flytning uden samtykke i Nævnet, da disse beslutninger ikke bør partsbelægges.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv's anbefaler,

- at der skal være en klar og tydelig social- og sundhedsfaglig repræsentation i nævnet, herunder at der udpeges endnu et medlem, som har et tydeligt udsatte-perspektiv.

5. Specifikke bemærkninger til bestemmelser i voksenansvarsloven

5.1 § 9, stk. 3-4 – Husorden

Selveje Danmark og Dansk Erhverv bemærker, at det i den gældende vejledning til voksenansvarsloven præciseres, at hvis barnet eller den unge ikke overholder reglerne i husordenen, skal personalet gå pædagogisk til værks. Det fremgår desuden af vejledningen, at hvis formålet med et indgreb alene er at håndhæve husordenen, må det ikke have en sådan karakter, at der er tale om en fysisk magtanvendelse.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anerkender, at det kan være nødvendigt at anvende fysisk magt, når barnet eller den unge overtræder reglerne i husordenen, men *kun* hvis barnet eller den unge er til fare for sig selv eller sine omgivelser. Det er dog væsentligt at bemærke, at dette allerede er muligt i dag, jf. § 9, stk. 2 i voksenansvarsloven.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv er meget bekymrede for, at en udvidelse af disse beføjelser kan skabe rum for at legitimere magtanvendelser med andre begrundelser, som for eksempel en sanktion.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- at husordenen bliver ved med at være et retningsgivende redskab i den socialpædagogiske praksis, som skal være præget af inddragelse og frivillighed.

5.2 § 15 b – Adgang til midlertidigt at inddrage barnet eller den unges mobil eller andet kommunikations- og spilleudstyr

Det foreslås, jf. lovforslagets § 15 b, at det skal være muligt at inddrage et barn eller en ungs mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr i en midlertidig og nærmere afgrænset periode. Det bemærkes, at inddragelse af elektronisk udstyr kan være nødvendigt for at sikre barnets trivsel, sundhed og udvikling.

Det fremgår af lovforslagets eksempler, at en inddragelse af udstyr kan begrundes i, at barnet eller den unge bruger sin spillekonsol hele natten, lige såvel som det kan begrundes i et hensyn om at beskytte barnet eller den unge mod at begå kriminalitet eller foretage andre handlinger, som for eksempel sugardating.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv mener, at det er vigtigt at skelne mellem situationer, hvor barnet eller den unge udsætter sig selv eller andre for fare og situationer, som har en opdragelsesmæssig karakter.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv finder det positivt, at det i lovbemærkningerne fremgår, at inddragelsen altid vil skulle betragtes som meget indgribende, da et barn eller en ung kan have store dele af sit sociale liv på sin mobiltelefon, og da det ofte vil være barnets eller den unges primære adgang til kommunikation med familie, venner m.v.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv anbefaler,

- at det tidsmæssigt præciseres, hvad der skal forstås med, at mobiltelefoner og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr kan inddrages midlertidigt og i en nærmere afgrænset periode.
- at det konkretiseres og afgrænses, hvornår de øgede magtbeføjelser kan anvendes som led i at sikre barnets trivsel, sundhed og udvikling således, at magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten kun sker undtagelsesvist og ikke erstatter den socialpædagogiske indsats.

Selveje Danmark og Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed, hvis høringsvaret giver anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen,

Jon Krog, branchedirektør, Selveje Danmark

Tony Bech, branchedirektør, Dansk Erhverv